دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی نیشابور



سواد، معمولا به معنای توانایی خواندن و نوشتن است و شخصی باسواد است که در زندگی روزمره بتواند عبارت های ساده و کوتاه را درک کند ، بخواند و بنویسد . سواد در حال حاضر نه تنها به خواندن و نوشتن و توانایی درک کردن اشاره دارد ، بلکه برای توصیف دانش درباره یک موضوع یا زمینه ی خاص نیز به کار می رود ؛ مانند سواد تغذیه ، سواد مالی، سواد رایانه، سواد فرهنگی، سواد رسانه ای، سواد علمی و سواد سلامت . اصطلاح سواد سلامت برای اولین بار در سال ۱۹۷۴ در یک کنفرانس که درباره ی آموزش بهداشت به عنوان یک موضوع سیاسی-اجتماعی بحث می نمود به کار گرفته شد . سواد سلامت شامل مجموعه ای از مهارت های خواندن، شنیدن، تجزیه و تحلیل، تصمیم گیری و توانایی به کارگیری این مهارت ها در موقعیت های سلامتی است که لزوماً به سال های تحصیل یا توانایی خواندن عمومی بر نمی گردد . هم اکنون سواد سلامت به عنوان یک مسئله و بحث جهانی در قرن ۲۱ معرفی شده است . براین اساس سازمان جهانی بهداشت (WHO) به تازگی در گزارشی ، سواد سلامت را به عنوان یکی از بزرگترین تعیین کننده های امر سلامت معرفی نمود . همچنین به کشورهای جهان توصیه کرد که انجمنی متشکل از تمامی افراد متأثراز این امر را جهت پایش و هماهنگی فعالیت های استراتژیک ، در خصوص ارتقای سطح سواد سلامت در جوامع مختلف ایجاد شود. امروزه سواد سلامت ناکافی به عنوان یک تهدید جهانی به شمار می آید . در یکی از مطالعاتی که در ایران در این زمینه انجام شده است، ۵۶٫۶ درصد از افراد سواد سلامت ناکافی داشتند و تنها ۲۸٫۱ درصد از افراد ، از سطح بالای سواد سلامت برخوردار بودند . همچنین بررسی های متعدد طیف گستردهای از سواد سلامت ناکافی را در کشورهای مختلف نشان میدهند. بررسی سیستماتیک انجام شده توسط اورلو -اشه و همکاران در

1 / 3

Phoca PDF

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی نیشابور

آمریکای شمالی حاکی از آن بود که حدود ۲۶ درصد از افراد سواد سلامت پایین و ۲۰ درصد سطح سواد سلامت مرزی داشتند. کم بودن سواد سلامت با سطح پایین سلامت ، نابرابری های گسترده تر و هزینه های بالاتر نظام سلامت همراه است . از آنجایی که افراد دارای سواد سلامت بالاتر اطلاعات بیشتری درمورد سلامت و عوامل مرتبط با آن دارند بیشتر رفتارهای سالم را انجام میدهند و سبک زندگی سالم تری را در پیش میگیرند . در حقیقت سواد سلامت کافی ، سبک زندگی سالم را در بین اقشار مختلف جامعه به دنبال خواهد داشت . کیفیت زندگی در تعریف ( WHO) عبارت است از ارزیابی و درک افراد از وضعیت زندگی خویش ، تحت تأثیر نظام فرهنگی و ارزشی و موقعیتی که در آن زندگی میکنند و در واقع اهداف ، انتظارات ، معیارها و خواسته های فرد به میزان وسیعی بر وضعیت جسمانی،روانی،میزان استقلال،روابط اجتماعی و اعتقادات او تاثیرگذار است .بنابراین کیفیت زندگی موضوعی کاملا ذهنی است که توسط دیگران قابل مشاهده نیست. اگر افراد بتوانند کارهایی را انجام بدهند که موجب رضایت خاطر آنها شده و در محیط سالم زندگی کنند، بالطبع می توانند کیفیت زندگی خوبی را تجربه کنند . کیفیت زندگی کاربردی در علوم پزشکی به عنوان کیفیت زندگی مرتبط با سلامت شناخته می شود و به معنای ارزیابی ذهنی فرد از وضعیت سلامت کنونی خویش،مراقبت های بهداشتی و فعالیت های ارتقا دهنده سلامت می باشد و به فرد اجازه می دهد که اهداف ارزشمندی را دنبال کند .کیفیت زندگی و سلامت جسمانی،روانی واجتماعی افراد بر چگونگی انجام خدمات و اثر بخشی آن تاثیر بسزایی دارد، لذا کیفیت زندگی از پیامد های مهم بهداشتی است و اندازه گیری آن در مطالعات مختلف ضروری به نظر می رسد تا بتوان با استفاده از نتایج آن در برنامه ریزی های آینده، سیاست گذاران برنامه ها ی بهداشتی را یاری نمود شاغلین حاضر در سیستم مراقبت‌های بهداشتی به عنوان یکی از مهم ترین پایه های هر کشوری محسوب شده و وضعیت سلامتی روح، روان و جسمانی این شاغلین از اهمیت بسزایی برخوردار است .

کلیدواژه ها : سواد سلامت ، کیفیت زندگی ،سلامت، تعیین کننده هاي اجتماعي سلامت

گروه های مخاطب : مردم، متخصصان و پژوهشگران

مشخصات طرح مرتبط :

**عنوان پروژه** : بررسی ارتباط سواد سلامت و کیفیت زندگی در کارکنان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی نیشابور در سال ۱۴۰۱

**محل انجام طرح**: دانشگاه علوم پزشکی نیشابور

مجری اصلی : فرین تاتاری    تاریخ اتمام طرح : 1403/11/15|    کد طرح :139

2 / 3

Phoca PDF

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی نیشابور

3 / 3

Phoca PDF